

ISSN: 1308-5398

JOURNAL OF THE HISTORY SCHOOL

TARİH OKULU

EYLÜL-ARALIK 2010

VIII

İZMİR

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Mustafa ALİCAN

Sorumlu Müdür ve Dergi Editörü

Gökhan KAĞNICI

Yazı İşleri Sorumlusu

Aytunç ÜLKER

Yayın Kurulu

Mustafa ALİCAN

İlcan Bihter BARLAS

M. Fatih ÇALIŞIR

Serdar ÇAVUŞDERE

Fatih DURGUN

Gökhan KAĞNICI

Gisele MARIEN

Cihan ÖZGÜN

Aytunç ÜLKER

Yenal ÜNAL

Gaye Y. A. AGHDAM

Baskı Tarihi: 25.02.2011

Basım Yeri: Ege Üniversitesi Basımevi Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

- Süleyman Özkan**, Türkiye’deki Özel Koleksiyonların
Günümüze Etkileri 1-17
- Mehmet Karayaman**, İsmet İnönü’nün Uşak’ta Taşlanması
Olayının Sebep ve Sonuçları 19-49
- Özer Küpeli**, Batıda Safevi Çalışmalarının Geldiği Aşama ve Son
Yıla Dair Bir Bibliyografya Denemesi 51-61
- Mustafa Alican**, Ayartılmış Özne: Psicotarihsel Bilginin
Eleştirisine Giriş (Bir Taslak) 63-73
- Mustafa Gültekin**, “V For Vendetta”: Sonsuz Bir
“Başkaldırı” Pratiği Ya da Toplumsal İmgelemin Kışkırtıcılığı 75-77
- H. Mustafa Eravcı / İlker Kiremit**, Lale Dönemi ve Patrona Halil
İsyanı Üzerine Yeni Değerlendirmeler 79-93
- Ozan Örmeci**, Jön Türkler ve İttihat ve Terakki 95-109

ÇEVİRİLER / TRANSLATIONS

- Minhac Sirâc CÜZCÂNÎ**, On İkinci Tabaka: Selçuklular
Tabakât-ı Nâsirî’den
(Çeviren: **Akbar A. AGHDAM**) 111-140

Harold BOWEN, Bazı Erken Dönem Selçuklu
Vezirleri Hakkında Notlar
Notes on Some Early Seljuqid Viziers
(Çeviren: **Mustafa ALİCAN**) 141-149

Axel HAVEMANN, Selçuklu Suriye'sinde Vezir ve Reis:
Kentin Kendi Kendini Temsil Mücadelesi
*The Vizier and the Rais in Saljuq Syria: The Struggle for
Urban Self-Representation*
(Çeviren: **Kâzım UZUN**) 151-163

The Times (21 Ocak 1983 tarihli Ullmann'ı anma yazısı),
Profesör Walter Ullmann
(Çeviren: **Gaye Y. A. AGHDAM**) 165-167

Reşideddin Fazlallâh, Lemse Kalesi'nin Kurtarılması
Câmiu't-Tevârih'ten
(Çeviren: **Onur Kutlu ŞENTÜRK**) 169-171

KİTAP İNCELEMELERİ / BOOK REVIEWS

Ranajit GUHA, Dünya-Tarihinin Sınırında Tarih
İnceleyen: **Utku ÖZMAKAS** 173-178

İsmail GEZGİN, Antik Yunan ve Roma Sanatında
Cinsellik ve Erotizm
İnceleyen: **Sevgül ÇİLİNGİR** 179-183

İsmail MANGALTEPE / Recep KARACAKAYA,
Paul Cambon'un İstanbul Büyükelçiliği ve Ermeni Meselesi
İnceleyen: **Süleyman AŞIK** 185-189

Judith HERRIN, Bizans,
Bir Ortaçağ İmparatorluğu'nun Şaşırtıcı Yaşamı
İnceleyen: **Şebnem ARDA** 191-198

Tarih Okulu
Eylül-Aralık 2010
Sayı VIII, 51-61.

BATIDA SAFEVİ ÇALIŞMALARININ GELDİĞİ AŞAMA VE SON YILA DAİR BİR BİBLİYOGRAFYA DENEMESİ*

Özer KÜPELİ**

Özet

Günümüzde Avrupa ve Kuzey Amerika'da Safevi devletiyle ilgili araştırmalar oldukça popülerdir. Bu konudaki literatür günden güne artmaktadır. Burada öncelikle Avrupa ve Kuzey Amerika'da Safevi çalışmalarının durumu değerlendirilmiştir. Ardından konuyla ilgili 2000 yılından bu yana yapılan yayınları içeren bibliyografya verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Safevi Çalışmaları, Avrupa, Kuzey Amerika*

Abstract

Today, researchs on the Safavid state are very popular in Europea and North America. Literature on this subject is increasing day by day. First, we evaluated status of the Safavid studies in Europea and North America. Then bibliography containing publications in the last ten years are given.

Keywords: *Safavid Studies, Europea, North America*

Genelde Ortadoğu, özelde İran tarihinin bir parçası olarak Safevi devleti (1501-1722) ile ilgili konular –ki bu hanedanın egemen olduğu dönem aslında Türk tarihinin bir parçası olmasına rağmen- batı dünyasında Türkiye'de olduğundan daha fazla ilgi görmektedir. Bu ilginin temelinde muhtemelen Safevilerin millî

* Derlediğimiz bibliyograf makale sayısının külliyetli miktarda olmasına binaen kitap ve tezlerle sınırlı tutulmuştur.

** Dr., *Ege Üniversitesi*, okupeli@gmail.com

bir İran devleti şeklinde telakki edilmesi yatmaktadır¹. Bu bağlamda Safevi devleti'nin kuruluşu İran tarihi için bir dönüm noktası olarak görülmekte, Safevilerin hüküm sürdüğü süreçte Pers kimliği ve kültürünün yeniden İran coğrafyasına hâkim olduğu bir dönem olarak vurgulanmaktadır². Doğal olarak bu bakış açısı Safevi İranı'nı batılı araştırmacılar için oldukça ilgi çekici kılmış, kısıtlı kaynaklara rağmen çok değişik çalışmaların ortaya konulmasına yol açmıştır.

Aslında XX. yüzyılın başlarında batıda Safevi devleti ile ilgili bilinenler genel İran tarihlerinde geçtiği kadarıyla bilinmekteydi³. Bununla birlikte 1930'lu yıllardan itibaren bu devletin tarihine yönelik akademik çevrelerde bir ilginin başladığı, fakat 70'lere kadar bu ilginin sınırlı kaldığı görülmektedir⁴. 80'li

¹ Geçmişte zaman zaman batılı tarihçilerce dile getirilen bu görüş (Walter Hinz, *Uzun Hasan ve Şeyh Cüneyd, XV. Yüzyılda İran'ın Millî Bir Devlet Haline Yükselişi*, (çev. Tevfik Bıyıklıoğlu), Ankara 1992, s. 2), günümüz Safevi tarihçiliğinin en önemli isimlerinden birisi olan Roger Savory tarafından da kabul edilmektedir ("The Safavid State and Polity", *Iranian Studies*, VII/2, (1974), 179).

² Roger Savory, "The Emergence of the Modern Persian State under the Safavids", *Studies on the History of Safavid Iran*, London 1987, 1-44; Ayrıca bkz. Roger Savory, "Is there an ultimate use for historians? Reflections on Safavid history and historiography", http://www.iranchamber.com/history/articles/reflections_safavid_history_historiography1.php. Keza derlenen liste içerisinde yer alan Andrew J. Newman'ın *Safavid Iran* adlı kitabının alt başlığının *Rebirth of a Persian Empire* olması da bu yaklaşımın tezahürüdür.

³ Sir John Malcolm, *The History of Persia: From the Most Early Period to the Present Time*, I, London 1829, s. 320-438; Clement Roberts Markham, *General Sketch of the History of Persia*, London 1874, s. 261-297; P.M. Sykes, *A History of Persia*, II, London 1915, s. 240-304.

⁴ 1970'lere gelinceye kadar Safevilerle alakalı kitap ve tezlerin dökümü şöyledir: Kitaplar: Lucien-Louis Bellan, *Chah 'Abbas I: sa vie, son histoire*, Paris 1932; Walter Hinz *Irans Aufstieg zum Nationalstaat im fünfzehnten Jahrhundert*, Berlin and Leipzig, 1936; Ghulam Sarwar, *History of Shah Isma'il Safawî*, Aligarh 1939 (bu çalışmanın özelliği Hindistan'da yapılmış olmasıdır); *A Chronicle of the Carmelites in Persia and the Papal Mission of the XVIIth and XVIIIth Centuries*, 2 vols. London 1939; Vladimir Minorsky (trans. and ed.), *Tadhkirat al-Mulūk: A Manual of Safavid Administration*, Cambridge 1943; Laurance Lockhart, *The Fall of the Safavi Dynasty and the Afghan Occupation of Persia*, Cambridge 1958; Klaus Michael Röhrborn, *Provinzen und Zentralgewalt Persiens im 16. und 17. Jahrhundert*, Berlin 1966.

Tezler: Khanbaba Bayani, *Les relations de l'Iran avec l'Europe occidentale a l'epoque Safavide (Portugal, Espagne, Angleterre, Hollande et France)*, Paris 1937; Hans Robert Roemer, *Der Niedergang Irans nach dem Tode Isma'îls des Grausamen, 1577-1581*, Würzburg 1939; Roger M. Savory, *The Development of the Early Safawid State under Isma'il and Tahmasp, as studied in the Sixteenth Century Persian Sources*, Ph.D. diss, University of London, 1958; M.B. Dickson, *Shah Tahmasb and the Ozbeks (The Duel for Khurasan with 'Ubayd Khan: 930-946/1524-1540)*, Ph.D. diss., Princeton University, 1958; Hellmut Braun, *Das Erbe Schah 'Abbas I. Iran und seine Könige 1629-1694*, Diss. Phil., University of Hamburg, 1967; Paul Luft, *Iran unter Schah 'Abbas II (1642-1666)*, Diss. Phil., University of Göttingen, 1968; John

yıllara gelindiğinde ise biraz da Roger Savory'nin katkılarıyla⁵ Safevi araştırmaları yaygınlaşmış, siyasî tarih⁶ iktisadî hayat⁷, uluslararası ticaret⁸ sosyo-ekonomik yapı⁹, askerî teşkilat¹⁰ mimarı¹¹ ve sanat¹² gibi farklı alanlarda

Emerson, *Ex Oriente Lux: Some European Sources on the Economic Structure of Persia between about 1630 and 1690*, Ph.D. diss., Oxford University, 1969; R.W. Ferrier, *British-Persian Relations in the 17th Century*, Ph.D. diss., Cambridge University, 1970; Erika Glassen, *Die frühen Safawiden nach Qazi Ahmad Qumi*, Freiburg 1970.

⁵ 1958 yılında London University School of Oriental and African Studies'de doktorasını tamamlayan Savory, tezinde devletin kuruluş sürecini ve XVI. yüzyıl ortalarına kadar geçirdiği tekâmülü ele almaktaydı (*The Development of the Early Safavid State under Isma'il and Tahmasp, as studied in the Sixteenth Century Persian Sources*, Ph.D. diss, London, 1958). O, tezinde ulaştığı sonuçlardan hareketle 60'lı ve 70'li yıllarda Safevilerin siyasî, askerî, idarî ve diplomatik yönlerinden bahseden bir dizi makale neşretmişti (Bu makaleler 1987'te tek bir kitapta toplanarak yayınlanmıştır, bkz. *Studies on the History of Safavid Iran*, London 1987. 1978'de en önemli Safevi kaynaklarından birisi olan İskender Münşi'nin *Târih-i âlem-ârâ-yı Abbâsî* adlı eserini İngilizceye tercüme etmiştir (*The History of Shah Abbas the Great*, 2 vols., Boulder-Colorado 1978). Bununla birlikte onun en önemli çalışması şüphesiz Safeviler üzerine ilk ve son zamanlara kadar tek olan *Iran under the Safavids* (Cambridge 1980) başlıklı monografisiydi.

⁶ Adel Allouche, *The Origins and Development of the Ottoman-Safavid Conflict (906-962/1500-1555)*, Berlin 1983; *The Afghan Occupation of Safavid Persia 1721-1729*, (trans. and ed. Willem Floor), Paris 1988; Hans R. Roemer, *Persien auf dem Weg in die Neuzeit: Iranische Geschichte von 1350-1750*, Stuttgart 1989.

⁷ Mehdi Keyvani, *Artisans and Guild Life in the later Safavid period: Contributions to the social-economic history of Persia*, Berlin 1982; Willem Floor, *A Fiscal History of Iran in the Safavid and Qajar Periods: 1500-1925*, New York 1998.

⁸ Willem Floor, *Commercial Conflict between Persia and the Netherlands 1712-1718*, Durham 1988; Rudolph (Rudi) P. Matthee, *Politics and trade in late Safavid Iran: Commercial crisis and government reaction under Shah Solayman (1666-1694)*, Ph.D. diss., University of California, 1991; Ina Baghdiantz, *The Armenian Merchants of New Julfa: Some Aspects of their International Trade in the Late Seventeenth Century*, Ph.D. diss., Columbia University, 1993; Rüdiger Klein, *Trade in the Safavid Port City Bandar Abbas and the Persian Gulf Area (ca. 1600-1680)*, Ph.D. diss., University of London, 1994; Rudi Matthee, *The Politics of Trade in Safavid Iran: Silk for Silver, 1600-1730*, Cambridge 1999.

⁹ James J. Reid, *Tribalism and Society in Islamic Iran, 1500-1629*, Atlanta 1983; *Études safavides*, (edt. Jean Calmard), Paris and Tehran 1993; Kathryn Babayan, *The waning of the Qizilbash: The spiritual and the temporal in seventeenth century Iran*, Ph.D. diss., Princeton University, 1993; *Safavid Persia: The History and Politics of an Islamic Society*, (edt. Charles Melville), London 1996; Sima Fahid, *Gender and Power in Safavid and Qajar Iran*, Ph.D. diss., The Temple University, 1997; Richard Tapper, *Frontier Nomads of Iran: A Political and Social History of the Shahsevan*, Cambridge 1997.

¹⁰ M. Haneda, *Le Chah et les Qizilbâš. Le système militaire safavide*, Berlin 1987.

¹¹ Sussan Babaie, *Safavid palaces at Isfahan: Continuity and change (1590-1666)*, Ph.D. diss., New York University, 1994; Stephen P. Blake, *Half the World: The Social Architecture of Safavid Isfahan*, Costa Mesa, California 1999.

değişik araştırmalar ortaya konulmuştur. Bunlara ilaveten Safevi şiiliği ve ulemasına yönelik konular daha derinlemesine ele alınmaya bařlanmıřtır¹³ ki, herhalde bu durum 1979'da İran'da gerçekleşen İşlam devriminin yapısını ve kökenlerini anlama çabasının bir sonucu olsa gerektir.

Günümüzde Safevilerle ilgili konular halen ilgiye mazhardır. Yalnız siyasî tarihten ziyade ekonomik yapı ve uluslararası ticaret, din, sosyal meseleler, komşularla kültürel münasebetler ve mimarî-sanat gibi konulara ağırlık verildiği dikkati çekmektedir. Bunun dışında artık genelde İran, özelde ise Safevi araştırmalarının merkezi olarak Kuzey Amerika  lkeleri, bilhassa ABD  ne çıkmıştır. ABD'de İran ile ilgili ilk akademik çalışmalar 1950'lerin sonunda başlamasına rağmen, kısa süre içinde Stanford, Colombia, UCLA, Massachusetts Institute of Technology gibi prestijli okulların da arasında bulunduğu birçok  niversitede İran araştırmalarını yürütmek üzere enstitü ve merkezler açılmıştır. Birçoğunda lisansüstü eğitim de verilen bu merkezler ABD'nin günümüzde İran araştırmaları bakımından lider ülke haline gelmesinde ciddi pay sahibidir.

Safevi araştırmalarıyla ilgili bir diğer dikkat çeken husus bazı araştırmacıların isminin diğerleri arasından sıyrılmasıdır ki, bunlar Rudolp P. (Rudi) Matthee ve William Floor'dur. Bunlardan New York Delaware Üniversitesi Tarih Bölümü  ğretim  yesi ve İşlam Araştırmaları direktörü Rudi/Rudolph Matthee siyasetten ekonomiye, dış politikadan bürokrasiye ve sosyal meselelere kadar uzanan geniş bir yelpazede eserler vermek yanında 2005'te yayınladığı *The Pursuit of Pleasure: Drugs and Stimulants in Iranian History, 1500-1900* adlı kitapla da İran'ın sosyal tarihine çok önemli bir katkı yapmıştır. Safevi İranı'nın sosyal ve ekonomik tarihine şarap, afyon, tütün, kahve ve çay gibi keyif verici maddeler ekseninden farklı bir bakışın söz konusu olduğu bu kitap yayımlandığı dönemde akademik çevrelerde oldukça ilgi

¹² M. Farhad, *Safavid Single Page Painting, 1629-1666*, Ph.D. diss., Harvard University, 1987; Sheila Canby, *The Golden Age of Persian Art, 1501-1722*, London 1999.

¹³ Bu konuyla ilgili en erken tarihli çalışmalardan birisi Michel Mazzaoui'ye aittir (*The Origins of the Safawids: ři'ism, S fism, and the Gulat*, Wiesbaden 1972). Said Amir Arjomand, *The Shadow of God and the Hidden Imam: Religion, Political Order and Societal Change in Shi'ite Iran from the Beginning to 1890*, Chicago 1984; Colin Paul Turner, *The Rise of Twelver Shi'ite Externalism in Safavid Iran and its consolidation under 'Allama Muhammad Baqir Majlisi (1037/1627-1110/1699)*, Ph.D. diss., University of Durham, 1989; Rula Anis Jurdi, *Migration and Social Change: The 'Ulama of Ottoman Jabal 'Amil in Safavid Iran, 1501-1736*, Ph.D. diss., Yale University, 1998; *The Heritage of Sufism: Late Classical Persianate Sufism (1501-1750)*, (edt. L. Lewisohn and D. Morgan), Oxford 1999.

görmüş, hatta bazı ödüller de kazanmıştır¹⁴. William Floor ise daha ziyade Safevi ekonomisi, uluslar arası ticaret ve devlet teşkilatı üzerine odaklanmışsa da, son beş yüz yıllık dönemde İran'da kadınların eğitimi, halk sağlığı, tiyatro, ziraat gibi pek değinilmeyen konularda da kitap ve makaleler kaleme almıştır¹⁵.

A) Encyclopaedia Iranica

Colombia Üniversitesi'nden Ehsan Yarshater ve Richard Nelson Frye'in de aralarında bulunduğu bir grup İran uzmanı tarafından 1973'te çıkarılmasına karar verilen ve 45 cilt olarak tasarlanan, ilk fasikülü ancak 1983'te basılan *Encyclopaedia Iranica* bugün on beşinci cilde ulaşmış durumdadır. Bununla birlikte ansiklopedi web ortamına aktarılmış, herkesin <http://www.iranica.com> adresinden maddelere çevrimiçi ulaşabileceği bir hale gelmiştir. Hâlihazırda maddeler yazarları tarafından sürekli güncellenmekte, yeni eklemeler yapılmaktadır.

B) Kitaplar

Genel Tarih

Andrew Newman, *Safavid Iran: Rebirth of a Persian Empire*, London: I B Tauris, 2006.

Safevi Devletinin Diğer Devletlerle Siyasî, Kültürel ve Ekonomik Münasebetleri

Douglass E. Streusand, *The Islamic Gunpowder Empires, Ottoman, Mughals, and Safavids*, New York: Westview Press, 2010.

Caucasia between the Ottoman Empire and Iran, 1555-1914, ed. Raoul Motika and Michael Ursinus, Wiesbaden: Reichert Verlag, 2000.

Iran and the Surrounding World: Interactions in Culture and Cultural Politics, ed. Nikki R. Keddie, Rudolph P. Matthee, Seattle and London: University of Washington Press, 2002.

Karim Najafi Barzegar, *Mughal-Iranian Relations during the Sixteenth Century*, New Delhi: Indian Bibliographies Bureau, 2000.

¹⁴ <http://www.udel.edu/PR/UDaily/2007/jan/iran010507.html>

¹⁵ Yazarın kitapları için şuraya bkz. <http://www.allbookstores.com/Willem-Floor/author>

L. G. Fernández, *El imperio Luso-Español y la Persia Safávida, tomo I (1582-1605)*, Madrid: Fundación Universitaria Española, 2006; *tomo II (1606-1622)*, Madrid: Fundación Universitaria Española 2009.

Safavid Iran and her Neighbors, ed. Michel M. Mazzaoui, Salt Lake City, University of Utah Press, 2003.

Revisiting Hormuz. Portuguese Interactions in the Persian Gulf Region in the Early Modern Period, (edt. D. Couto and R. M. Loureiro), Wiesbaden: Harlowitz Verlag, 2008.

Stephen F. Dale, *The Muslim Empires of the Ottomans, Safavids, & Mughals*, New York: Cambridge University Press, 2010.

Walter Posch, *Der Fall Alkas Mirza und der Persienfeldzug von 1548–1549: ein Gescheitertes Osmanisches Projekt zur Niederwerfung des Safavidischen Persiens*, Marburg: Tectum Verlag, 2000.

Din, İdeoloji, Sosyal Meseleler ve Kültür

Colin P. Mitchell, *The Practice of Politics in Safavid Iran: Power, Religion and Rhetoric*, London: I.B. Tauris, 2009.

James J. Reid, *Studies in Safavid Mind, Society, and Culture*, Costa Mesa, California: Mazda Publisher, 2000.

Kathryn Babayan, *Mystics, Monarchs and Messiahs: Cultural Landscapes of Early Modern Iran*, Cambridge: Mass, 2003.

Rudi Matthee, *The Pursuit of Pleasure: Drugs and Stimulants in Iranian History, 1500-1900*, Washington, D.C.: Princeton University Press, 2005.

Rula Jurdi Abisaab, *Converting Persia: Religion and Power in the Safavid Empire*, London: I.B. Tauris, 2004.

Slaves of the Shah: New Elites of Safavid Iran, Joint monograph with Sussan Babaie, Ina Baghdiantz-McCabe and Massumeh Farhad, London: I.B. Tauris, 2004.

Society and Culture in the Early Modern Middle East, Studies on Iran in the Safavid Period, ed. Andrew J. Newman, Leiden: Brill, 2003.

Colin Turner, *Islam Without Allah? The Rise of Religious Externalism in Safavid Iran*, Richmond, Curzon Press, 2000

Irano-Turkic Cultural Contacts in the 11th – 17th Centuries, (edt. Eva M. Jeremias), Piliscsaba, 2003

Ekonomi

Willem Floor ve Mohammad Hassan Faghfoory, *The First Dutch-Persian Commercial Conflict: The Attack on Qeshm Island, 1645*, Costa Mesa, California: Mazda Publishers, 2004.

Willem Floor, *The Economy of Safavid Persia*, Wiesbaden: Reichert Verlag, 2000.

Willem Floor, *The Persian Gulf: A Political and Economic History of Five Port Cities, 1500-1730*, Washington, DC: Mage Publishers, 2006.

Devlet Teşkilatı

Dastur al-Moluk: A Safavid State Manual, ed. Willem Floor and Mohammad H. Faghfoory, Costa Mesa, California: Mazda Publishers, 2007.

Mirza Naki Nasiri, *Titles and Emoluments in Safavid Iran: A Third Manual of Safavid Administration*, Translated and Annotated by Willem Floor, Washington, D.C.: Mage Publishers, 2008.

Willem M. Floor, *Safavid Government Institutions*, Costa Mesa, California: Mazda Publishers, 2001.

Biyografi

David Blow, *Shah Abbas: The Ruthless King who Became an Iranian Legend*, London: I.B. Tauris, 2009.

Azınlıklar

Aptin Khanbaghi, *The Fire, The Star, and The Cross: Minority Religions in Medieval and Early Modern Iran*, London&New York: I.B. Tauris, 2006.

Tarihçilik

History and Historiography of Post-Mongol Central Asia and the Middle East. Studies in Honor of John E. Woods, ed. J. Pfeiffer and S. A. Quinn, Wiesbaden: Reichert Verlag, 2006.

Özer Küpeli

Sholeh Alysia Quinn, *Historical Writing during the Reign of Shah Abbas: Ideology, Imitation, and Legitimacy in Safavid Chronicles*, Salt Lake City: Utah University Press, 2000.

Mimari ve Sanat

David J. Roxburgh, *Prefacing the Image: The Writing of Art History in Sixteenth-Century Iran*, Leiden, Boston, Köln: Brill, 2000.

David J. Roxburgh, *The Persian Album, 1400-1600: from Dispersal to Collection*, New Haven: Yale University Press, 2005.

Hunt for Paradise: Court Arts of Safavid Iran, 1501-1576, ed. James Wilson Allan, Jon Thompson, Sheila R. Canby, Milano: Skira, 2003.

Iran and Beyond, Essays in Middle Eastern History in Honor of Nikki R. Keddie, ed. Rudi Mathee and Beth Baron, Costa Mesa, California: Mazda Publishers, 2000.

Sheila R. Canby, *Safavid Art & Architecture*, London: The British Museum Press, 2002.

Sheila R. Canby, *Shah 'Abbas, The Remaking of Iran*, London: The British Museum Press, 2009.

Yolande Crowe, *Persia and China: Safavid Blue and White Ceramics in the Victoria & Albert Museum 1501-1738*, [Great Britain]: La Borie, 2002.

Bibliyografya Derlemesi

Willem Floor-Farhad Hakimzadeh, *The Hispano-Portuguese Empire and its Contacts with Safavid Persia, the Kingdom of Hormuz and Yarubid Oman from 1489 to 1720: A Bibliography of Printed Puplications 1508-2007*, Lovanii: Peeters, 2007.

Baskıda olanlar

Iran and the World in the Safavid Age, ed. Willem Floor and Edmund Herzig, I.B. Tauris (Aralık 2010'da piyasaya ıkacak).

Kishwar Rizvi, *The Safavid Dynastic Shrine: Architecture, Religion and Power in Early Modern Iran*, I.B. Tauris (Ocak 2011'de piyasaya çıkacak).

Batı'da Safevi Çalışmalarının Geldiği Aşama

New Perspectives on Safavid Iran: Empire and Society, ed. Colin P. Mitchell, London: Routledge (Şubat 2011'de piyasaya çıkacak).

Rosemary Stanfield-Johnson, *Ritual Cursing in Iran: Theology, Politics and the Public in Safavid Persia*, I.B. Tauris (2011 sonunda piyasaya çıkacak).

Rudi Matthee, *Persia in Crisis: Safavid Decline and the Fall of Isfahan*, I.B. Tauris (Nisan 2011'de piyasaya çıkacak).

C) Tezler

Siyaset

Colin Paul Mitchell, *The Sword and the Pen: Diplomacy in Early Safavid Iran, 1501-1555*, Ph.D., University of Toronto (Kanada), 2002.

Hanedan Kadınları

Nazak Birjandifar, *Royal Women and Politics in Safavid Iran*, M.A., McGill University (Kanada), 2006.

Din

Amelia Gallagher, *The Fallible Master of Perfection: Shah Ismail in the Alevi-Bektashi Tradition*, Ph.D., McGill University (Kanada), 2004.

Ayfer Karakaya Stump, *Subjects of the Sultan, Disciples of the Shah: Formation and Transformation of the Kizilbash/Alevi Communities in Ottoman Anatolia*, Ph.D., Harvard University (ABD), 2008.

Chad Kia, *Image, Text, and the Discourse of Sufism in Iran, 1487-1565*, Ph.D., Columbia University (ABD), 2009.

Erica Ferg, *Islamic Saint Veneration: Iran*, M.A., University of Denver (ABD), 2008.

May Farhat, *Islamic Piety and Dynastic Legitimacy: The Case of the Shrine of 'Ali b. Musa al-Rida in Mashhad (10th--17th century)*, Ph.D., Harvard University (ABD), 2002.

Shafique Nizarali Virani, *Seekers of Union: The Ismailis from The Mongol Debacle to The Eve of The Safavid Revolution*, Ph.D., Harvard University (ABD), 2001.

Özer Küpeli

Felsefe ve Bilim

Keven Alexander Brown, *Time, Perpetuity, and Eternity. Mir Damad's theory of Perpetual Creation and the Trifold Division of Existence: An Analysis of "Kitab Al-Qabasat: The Book of Blazing Brands"*, Ph.D., University of California (ABD), 2006.

Nader Rofagha, *An Investigation of the Mathematical and Pedagogical Contribution of Baha al-Din Muhammad ibn Husayn Amili (aka Sheikh Bahai), a Sixteenth century Middle Eastern Teacher and Scholar*, Ph.D., Columbia University (ABD), 2006.

Sanat ve Mimari

Amy Landau, *Farangī-sāzī at Isfahan: The Court Painter Muhammad Zaman, the Armenians of New Julfa and Shah Sulayman (1666-1694)*, Ph.D., University of Oxford (İngiltere), 2007.

Amir Hosein Pourjavady, *The Musical Codex of Amir Khan Gorji (c. 1108-1697)*, Ph.D., University of California (ABD), 2005.

Barry David Wood, *The "Shahnama-i Ismail": Art and Cultural Memory in Sixteenth Century Iran*, Ph.D., Harvard University (ABD), 2002.

Farideh Hooshangi, *Isfahan, City of Paradise: A study of Safavid Urban Pattern and a Symbolic Interpretation of the Chahar-Bagh Gardens*, M.A., Carleton University (Kanada), 2000.

Kishwar Rizwi, *Transformations in early Safavid Architecture: The Shrine of Shaykh Safi al-din Ishaq Ardabili in Iran (1501--1629)*, Ph.D., Massachusetts Institute of Technology (ABD), 2000.

Lale H. Uluc, *Arts of the Book in Sixteenth Century Shiraz*, Ph.D., New York University (ABD), 2000.

Massoumeh Habibi-Shandiz, *L'idee de Paradis et les Jardins Safavides de la fin du XVIe et debut du XVIIe siecle*, Ph.D., Universite de Montreal (Kanada), 2007.

Nazanin Hedayat Shenasa, *Donning the Cloak: Safavid Figural Silks and the Display of Identity*, M.A., San Jose State University (ABD), 2007.

Hadi Maktabi, *In The Safavid Shadow: The Forgotten Age of Persian Carpets (1722-1872)*, Ph.D., Oxford University (İngiltere), 2007.

Batı'da Safevi Çalışmalarının Geldiği Aşama

Mahdi Zandieh, *Transformation of Urban Landscape Architecture in Iran : a Comparative Analysis of Traditional & Modern Approach to Urban Landscape Architecture in the Safavid (1501-1725) & the Pahlavi (1921-1979) Periods (case study, The city of Isfahan)*, Ph.D., Birmingham City University (İngiltere), 2004.

Ekonomi

Sebouh D. Aslanian, *From the Indian Ocean to the Mediterranean: Circulation and the Global Trade Networks of Armenian Merchants from New Julfa/Isfahan, 1605-1747*, Ph.D., Columbia University (ABD), 2007.

Azınlıklar

Aptin Khanbaghi, *Non-Muslims in Medieval Iran: a Survey of their Political, Economic and Cultural Activities under the Mongol and Safavid Dynasties (1256-1722)*, Ph.D., University of Cambridge (İngiltere), 2003.

Seyyahlar ve Seyahatnameler

Elio Christoph Brancaforte, *Reading Word and Image: Representations of Safavid Persia in the Maps and Frontispieces of Adam Olearius (ca. 1650)*, Ph.D., Harvard University (ABD), 2001.